

**OTWÓRZ, ABY...**



# Open Access

**„Otwórz aby...”**

**Międzynarodowy Tydzień Open Access**  
**23 – 29.10. 2017 r.**

# Międzynarodowy Tydzień Otwartej Nauki

- ▶ Międzynarodowy Tydzień Otwartej Nauki jest globalnym wydarzeniem, zapoczątkowanym i organizowanym przez amerykańską organizację SPARC (the Scholarly Publishing and Academic Resources Coalition).
- ▶ W tym roku Tydzień Otwartej Nauki odbywa się w Polsce po raz ósmy, a jego tematem jest: „Otwórz, aby...”. Organizatorzy chcieliby ukazać argumenty, jakie przemawiają za otwieraniem zasobów nauki i efekty, jakie z tego tytułu mogą być osiągnięte.

**Zapraszamy do zapoznania się z korzyściami wynikającymi z otwartości w nauce.**

[Film promujący wydarzenie](#)



# Korzyści z otwartej nauki

- ▶ natychmiastowa widoczność efektów badań w świecie
- ▶ dokumenty Open Access opisane za pomocą metadanych
- ▶ metadane ułatwiają wyszukiwanie w wyszukiwarkach internetowych (np. Google, czy Google Scholar)
- ▶ metadane ułatwiają wyszukiwanie w specjalistycznych serwisach naukowych
- ▶ dzięki metadanom artykuł jest widoczny w bazach danych na całym świecie w zasadzie po chwili umieszczenia go w repozytorium

# Korzyści z otwartej nauki

- ▶ większe zaufanie obywateli do nauki, gdyż widzą efekty nakładów na badania naukowe
- ▶ dzięki Open Access wyniki badań finansowanych z publicznych funduszy są dostępne dla wszystkich zainteresowanych, również osób nie związanych ze środowiskiem naukowym
- ▶ przerwany zostaje cykl, w którym sektor publiczny płaci za te same badania kilkakrotnie:
  - finansując pracę naukowców, którzy zgłaszają artykuł do publikacji
  - pokrywając koszty pracy recenzentów, którzy są opłacani przez państwowe instytucje
  - finansując opłaty za subskrypcje, które instytucje publiczne muszą wносить, aby uzyskać dostęp do zawartości czasopism naukowych



# Korzyści z otwartej nauki



- ▶ jednym z najsilniejszych argumentów za udostępnianiem wyników badań w otwartym dostępie jest ich większa widoczność i oddziaływanie (wzrost cytowań)
- ▶ widoczność oznacza prawdopodobieństwo, że publikacja zostanie dostrzeżona, a oddziaływanie odnosi się do wpływu, jaki dany artykuł może wywrzeć na dalsze badania w danej dziedzinie
- ▶ zarówno widoczność, jak i oddziaływanie bezpośrednio wpływają na reputację i pozycję autora w instytucji
- ▶ badania wykazały, że artykuły Open Access notują trzy razy wyższy poziom cytowań i są cytowane znacznie szybciej niż teksty nie będące w otwartym dostępie (istnieje oczywiście zróżnicowanie zależne od dyscypliny naukowej)\*.

\*Stevan Harnad, Tim Brody, Comparing the Impact of Open Access (OA) vs. Non-OA Articles in the Same Journals, „D-Lib Magazine” 2004, t. 10, nr 6, <http://www.dlib.org/dlib/june04/harnad/06harnad.html>

# Korzyści z otwartej nauki

- ▶ promocja własnych badań na świecie
- ▶ popularyzacja wyników
- ▶ zwiększenie innowacyjności w obszarach, które do tej pory nie miały dostępu do wiedzy
- ▶ postęp naukowy dzięki wymianie danych i idei

## Open Science

- 
- Open Innovation
  - Open Data
  - Open Access



# Korzyści dla autorów

- ▶ zwiększenie kręgu odbiorców i widoczności dorobku naukowego
- ▶ zwiększenie cytowań i oddziaływania publikacji
- ▶ skrócenie czasu publikowania
- ▶ powszechność i szybkość dostępu do publikacji
- ▶ nawiązanie kontaktów i współpracy
- ▶ łatwiejsze znalezienie źródeł finansowania
- ▶ łatwość tworzenia bibliografii własnego dorobku
- ▶ budowanie własnego wizerunku naukowego
- ▶ możliwość śledzenia statystyk
- ▶ zachowanie kontroli nad utworem (brak przenoszenia praw majątkowych na wydawcę)
- ▶ łatwiejsze wykrycie plagiatu utworu



# Korzyści dla naukowca wynikające z korzystania z repozytorium uczelnianego

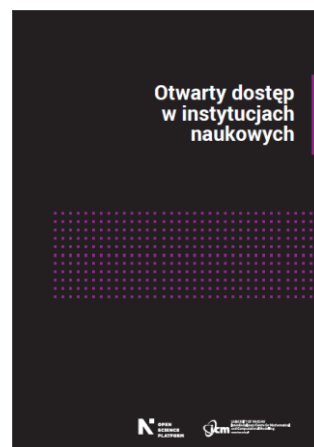
- ▶ repozytorium promuje prace w Internecie
- ▶ pokazuje wskaźniki: pobrań artykułów i przeglądania, lokalizacji czytelników
- ▶ cytowania pracownika są widoczne w Google Scholar
- ▶ dane mogą być wykorzystane do różnych ocen pracowników
- ▶ autorzy mogą pokazać pełną aktywność naukowo-dydaktyczną umieszczając w repozytorium:
  - skrypty
  - wykłady
  - raporty z badań
  - prace niepublikowane
  - prezentacje
  - materiały konferencyjne itp.





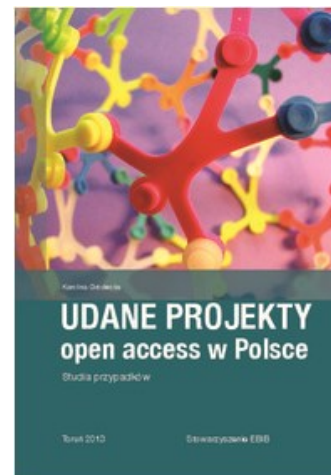
# Korzyści dla naukowca wynikające z korzystania z repozytorium uczelnianego

- ▶ repozytorium daje gwarancję długoterminowego przechowania zasobu pracownika, który nie ulegnie rozproszeniu
- ▶ skrócenie czasu przeznaczanego na zaprezentowanie wyników badań – w oczekiwaniu na publikację w komercyjnym czasopiśmie autor archiwizuje pracę w repozytorium, upowszechniając od razu jej wyniki
- ▶ zamieszczane materiały dydaktyczne pracownika ułatwią pracę jego studentom



# Korzyści dla uczelni

- ▶ wzrost prestiżu uczelni (widoczność w rankingach)
- ▶ ukazanie potencjału kadry naukowej
- ▶ wspieranie edukacji studentów
- ▶ uproszczenie zadań administracyjnych i sprawozdawczych
- ▶ długoterminowa archiwizacja dorobku naukowego uczelni i metadanych, aktualizacja



# Open Access



Jeśli chcesz, aby Twoja praca była dostępna w Open Access

- ▶ publikuj w recenzowanych czasopismach z listy [DOAJ](#)
- ▶ wykorzystaj krajową licencję [Springer Open Choice](#)

- ▶ wykorzystaj



- ▶ wykorzystaj



# Więcej informacji dotyczących Otwartego Dostępu znajduje się na stronach:

- [Koalicji Otwartej Edukacji](#)
- [Uwolnij Naukę](#)
- [Materiałach ze spotkania informacyjnego w Bibliotece Głównej ZUT](#)

**OTWÓRZ, ABY...**

